

obsahově zaměřily především na dovednosti studentů v oblastech *práce s informacemi* (např. správná interpretace informací), *volby správného postupu řešení problémů* a *bezpečné chování a ochrana osobních údajů v on-line prostředí*. Obsah úloh testu vycházel z očekávaných výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia – smyslem tohoto zacílení bylo zjistit a posoudit, nakolik dokáží vyšší odborné školy znalosti a dovednosti získané studenty během studia na střední škole dále rozvíjet, případně alespoň udržet. Vedle studentů vyšších odborných škol byl stejný test zadán také výběrovému souboru žáků 3. ročníku středních škol.

Studenti 2. ročníku vyšších odborných škol dosáhli v testu průměrné úspěšnosti 59 % (studenti společenskovědních oborů statisticky významně nižší úspěšnosti než studenti přírodovědně, technicky a umělecky orientovaných oborů, dívky o 9 p. b. nižší úspěšnosti než chlapci), což je výsledek na úrovni očekávané požadované hodnoty (60 %), nicméně také výsledek mírně horší, než jakého dosáhli žáci 3. ročníku středních škol. Úspěšnost více než poloviny studentů 2. ročníku vyšších odborných škol byla nižší než očekávaná požadovaná hodnota (početná skupina těchto studentů dosáhla dokonce slabého výsledku, když nevyřešila více než dvě pětiny úloh), pouze každý devátý student úspěšně vyřešil čtyři pětiny otázek testu (výborný výsledek).

Jakkoli test sledoval pouze omezenou množinu znalostí a dovedností, o něž se opírá informační gramotnost, a zevšeobecnění na celou informační gramotnost proto má své limity, získané výsledky studentů 2. ročníku vyšších odborných škol je nutné hodnotit jako znepokojivé. Po více než roce studia na vyšší odborné škole studenti své (testem sledované) znalosti a dovednosti z oblasti informační gramotnosti nijak zřetelně neprohloubili, nemalá část studentů se výsledkově zařadila pod úroveň dosaženou žáky 3. ročníku středních škol. Tato zjištění ukazují na existenci značných příležitostí zlepšování úrovně informační gramotnosti studentů vyšších odborných škol. Vzhledem k významu, který znalosti a dovednosti tvořící informační gramotnost v dnešním světě mají pro každého člověka, rozhodně neobstojí poukaz na různorodé zaměření studijních oborů na různých vyšších odborných školách a fakt, že řada oborů se prvoplánově problematiky informačních technologií dotýká jen okrajově. Zaměření testu totiž sledovalo zejména prakticky využitelné aspekty informační gramotnosti, jejichž zvládnutí je důležité pro úspěch studentů v jejich další vzdělávací dráze či osobním nebo pracovním životě.

Analýza úspěšnosti studentů vyšších odborných škol v dílčích otázkách testu informační gramotnosti ukazuje na lepší orientaci studentů v situacích, které vyžadují využití základních znalostí v rámci hodnocených témat (např. správná terminologie), naopak největší problémy měli studenti vyšších odborných škol s řešením úloh, pro něž je potřebné zapojení kognitivně náročnějších operací (např. nalezení správného postupu řešení zadaného problému). Obtíže činily studentům vyšších odborných škol také úlohy zaměřující se na potenciální hrozby v internetovém prostředí, což v kontextu četnosti pohybu studentů v tomto prostředí silně opodstatňuje potřebu věnovat ve výuce tomuto tématu zvýšenou pozornost.

5.4

Závěry a doporučení pro vyšší odborné vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Aktivní spolupráce škol s řadou vnějších partnerů umožňuje kvalitní zajištění praktické přípravy studentů, získávání informací o nových profesních trendech a nastavení oborové struktury dle potřeb trhu práce.
- Dlouhodobě významné zastoupení uznávaných odborníků z praxe působících jako externí pedagogičtí pracovníci (výkonní umělci, zdravotníci, pedagogové a vědečtí

